

Kazimierz Szałała

Dziesięć lat Międzyuczelnianego Konwersatorium etyki "Medycyna na miarę człowieka"

Studia Philosophiae Christianae 38/2, 222-227

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

3. Mariusz Kuczewski: *Problem indukcji w ujęciu Karla Raimunda Poppera.*

4. Katarzyna Kurek: *Problem kompetencji językowej u Noama Chomsky'ego.*

5. Elżbieta Fulek: *Argumentacja za istnieniem Boga u Richarda Swinburne'a.*

6. Kacper Marzoch: *Ucieczka od wolności w ujęciu Ericha Fromma.*

7. Kamila Miłkowska: *Filozofowanie młotem – Nietzscheańska diagnoza nihilizmu.*

Po referatach odbyła się dyskusja.

W dniu 20.05.2002 odbyło się zebranie Sekcji pod przewodnictwem Katarzyny Kurek i z udziałem dr. Andrzeja M. Nowika. Tematem tego dziewiątego i ostatniego w r. akad. 2001/2002 zebrania było podsumowanie pracy Sekcji w bieżącym r. akad. oraz ustalenie wstępnego planu pracy w roku następnym. Za główne osiągnięcia uznano: organizację wyjazdu na Tydzień Filozoficzny¹, organizację studenckiej sesji naukowej i prace nad stroną internetową Sekcji. W toku dyskusji zaproponowano przede wszystkim: organizację wyjazdowej studenckiej sesji naukowej na jesieni 2002 r. w Atenach, poświęconej Sokratesowi z okazji 2400 rocznicy jego śmierci i w 35 rocznicę powstania Koła – najstarszej studenckiej organizacji na UKSW, organizację tomistycznej studenckiej sesji naukowej w zimie 2003 r. poświęconej Étienne Gilsonowi z okazji 25 rocznicy śmierci i organizację wyjazdu studentów UKSW na XLV Tydzień Filozoficzny na KUŁ.

KAZIMIERZ SZALAŁATA

Wydział Filozofii Chrześcijańskiej, UKSW

DZIESIĘĆ LAT MIĘDZYUCZELNIANEGO KONWERSATORIUM ETYKI MEDYCYNĄ NA MIARĘ CZŁOWIEKA

W tym roku minęło dziesięć lat pracy Międzyuczelnianego Konwersatorium Etyki *Medycyna na miarę człowieka*. Konwersatorium

¹ Zob. K. Kurek, *XLIV Tydzień Filozoficzny*, Prezentacje. Magazyn Filozoficzny (2002)2, 15.

powstało na bazie zajęć z filozofii chrześcijańskiej i etyki, które weszły do programu nauczania w warszawskiej Akademii Medycznej. Zajęcia zorganizował i prowadził adiunkt przy Katedrze Historii Filozofii Polskiej Wydziału Filozofii Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie dr Kazimierz Szałata. Wkrótce inicjatywa upowszechniania filozofii wśród medyków, w którą zaangażowali się zarówno studenci, jak i profesorowie obydwu uczelni, przekształciła się w ośrodek interdyscyplinarnej refleksji nad trudnymi problemami moralnymi współczesnego świata, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień etyki lekarskiej w świetle filozofii klasycznej oraz nauki społecznej Kościoła.

W listopadzie 1992 roku Konwersatorium zostało wpisane do programu *Association Internationale pour l'Enseignement Social Chrétien* znanego pod nazwą *Międzynarodowego Uniwersytetu Łatającego Nauki Kościoła* z siedzibą w Genewie. Dzięki temu Konwersatorium stało się nie tylko inicjatywą międzyuczelnianą, ale i międzynarodową ze szczególnym skierowaniem w stronę krajów Europy Wschodniej. W organizowanych przez Konwersatorium sesjach, sympozjach i spotkaniach formacyjnych, którym w wielu wypadkach przewodniczyli profesorowie Wydziału Filozofii ATK, a później UKSW, brali udział profesorowie uczelni francuskich, szwajcarskich, litewskich, ukraińskich, białoruskich, belgijskich i niemieckich. (prof. Jean Marie Mayer, prof. Jean d'Alacon, prof. Patrick de Laubier, prof. Manfred Spieker, prof. Jacques Delcourt, dr Nicolas Buttet, prof. François Ruegg, prof. Alina Szaulauskiene, dr Angele Cepenaitė, dr Daiva Bartkiviciene, dr Danielus Seraphinas, dr Sergiusz Wdowenko).

Podjęmowana problematyka filozoficzna dotyczyła w głównej mierze antropologii filozoficznej i etyki. Poruszano aktualnie dyskutowane w kulturze problemy związane z epistemologią prawa naturalnego, filozoficzną koncepcją osoby ludzkiej, relacji osobowych, związków filozofii bytu i teologii z naukami szczegółowymi. Znaczna część prac Konwersatorium prezentowana była przez radio i telewizję. Była to zatem interdyscyplinarna próba szerokiego upowszechniania wiedzy o charakterze filozoficznym i zarazem interdyscyplinarnym. Jednym z zadań Konwersatorium było ukazanie konieczności refleksji filozoficznej w budowaniu w pełni humanistycznej kultury, która owocując mądrością i miłosierdziem, staje się cywilizacją miłości.

1. Ważniejsze sesje naukowe:

13.01.1993: Otwarta debata na temat *Kodeksu etyki lekarskiej* z udziałem autorów Kodeksu, naczelnych władz lekarskich oraz sędziów Trybunału Konstytucyjnego.

13.04.1993: I Ogólnopolska Sesja naukowa z okazji Światowego Dnia Chorych O *potrzebie etyki lekarskiej* z udziałem blisko 150 uczestników (w tym siostr zakonnych pracujących wśród chorych).

4-5.11.1993: Międzynarodowa sesja naukowa z okazji ogłoszenia Encykliki *Veritatis splendor – Prawo naturalne a medycyna* z udziałem blisko 200 uczestników, głównie lekarzy z Polski, Francji, Szwajcarii, Litwy, Ukrainy, Białorusi i Rumunii. Wśród wykładowców znaleźli się między innymi: prof. Patrick de Laubier, o. prof. Mieczysław A. Krąpiec, prof. Mieczysław Gogacz, ks. bp prof. Bronisław Dembowski, ks. prof. Zbigniew Sareło.

19.02.1994: II Międzynarodowa sesja naukowa z okazji Światowego Dnia Chorych *Miejsce dziecka kalekiego i chorego w rodzinie i społeczeństwie*, zorganizowana dla 120 uczestników wspólnie z Międzynarodowym Biurem Katolickim na rzecz Dzieci (BICE) w Genewie reprezentowanym przez sekretarza generalnego BICE dra Francois Rugga.

15.04-21.05.1994: VII Wiosenna sesja dla Europy Centralnej zorganizowana w ramach *Międzynarodowego Centrum Formacji Chrześcijańskiej* dla 24 uczestników z Polski, Litwy, Ukrainy, Białorusi, Gruzji i Jakucji. Sesja obejmowała wykłady i seminaria z filozofii, teologii i nauki społecznej Kościoła.

21.05.1994: Międzynarodowa sesja naukowa w ramach Roku Rodziny *W Stronę cywilizacji miłości*, zorganizowana we współpracy z BICE, z udziałem 60 uczestników z Polski, Francji, Szwajcarii, Litwy, Białorusi i Ukrainy.

11-12.02.1995: III Międzynarodowa sesja naukowa zorganizowana z okazji Światowego Dnia Chorych *By nie zostali sami*, pod patronatem Prymasa Polski ks. kard. Józefa Glempa. Dyrektor generalny UNESCO Federico Mayor włączył sesję do oficjalnego programu obchodów *Roku Tolerancji*. W spotkaniu wzięło udział blisko 200 uczestników z Francji, Madagaskaru, Holandii, Ukrainy, Białorusi, Litwy, Szwajcarii, Słowacji i całej Polski.

05.03-07.04.1995: IX Wiosenna sesja dla Europy Centralnej zorganizowana w ramach *Międzynarodowego Centrum Formacji Chrześcijańskiej* dla 18 uczestników z Polski, Litwy, Białorusi i Ukrainy.

Sesja obejmowała wykłady i seminaria z filozofii, teologii i nauki społecznej Kościoła.

25.03.1995: Okrągły stół na temat: *Kościół wobec trzeciego tysiąclecia* z okazji ukazania się dokumentu *Tertio millennio adveniente* z udziałem profesorów z Polski, Francji, Szwajcarii, Ukrainy, Białorusi i Litwy.

02.12.1995: Uroczysta prezentacja *Karty Pracowników Służby Zdrowia* z udziałem 150 lekarzy z całej Polski oraz gości z Francji, Ukrainy, Litwy i Białorusi. Przewodniczący Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia Kardynał Angelini skierował na ręce organizatora spotkania i zarazem oficjalnego wydawcy polskiej wersji *Karty* dra Kazimierza Szałaty specjalny list gratulacyjny.

11-12.02.1996: IV Międzynarodowa sesja naukowa z okazji Świątowego Dnia Chorych *Światło nadziei* zorganizowana przy współudziale Międzynarodowej Unii Stowarzyszeń R. Follereau z udziałem 200 gości z Rwandy, Francji, Litwy, Ukrainy i Szwajcarii.

12.02.1997: V Międzynarodowa Sesja Naukowa *W ciszy cierpienia* z udziałem ok. 180 gości z Polski, Kamerunu, Francji, Białorusi, Ukrainy i Litwy.

13.02.1999: VI Międzynarodowa Sesja Naukowa z okazji Świątowego Dnia Chorych *Znaki nadziei* z udziałem 100 gości z Polski, Francji, Litwy, Białorusi i Ukrainy.

15.05-15.06.2000: XII Sesja Międzynarodowego Centrum Formacji Chrześcijańskiej dla uczestników z Polski, Litwy i Białorusi.

10.02.2001: VII Międzynarodowa Sesja Naukowa z okazji Świątowego Dnia Chorych *Trudna próba wierności. Lekarz wobec człowieka u kresu życia*.

12 września 1996 r. Konwersatorium gościło trzydziestoosobową grupę profesorów, lekarzy, prawników zajmujących się etyką lekarską z Australii, Stanów Zjednoczonych, Filipin, Chorwacji i Japonii. W spotkaniu, w imieniu władz Akademii Teologii Katolickiej, wziął udział ks. prorektor ATK prof. Kazimierz Kloskowski.

2. Cykle wykładów otwartych w Akademii Medycznej:

W poszukiwaniu autorytetów (1991/92),

Jak być dobrym lekarzem (1992/93),

Wokół Kodeksu etyki lekarskiej (1992/93),

O potrzebie etyki lekarskiej (1993/94),

By nie zostali sami... (1994/95).

Wszystkie sesje i cykle wykładów organizowane były przy współudziale pracowników naukowych i władz Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW.

3. Publikacje Konwersatorium:

Karta Pracowników Służby Zdrowia, polskie tłumaczenie ze słowem Kard. F. Angeliniego, Warszawa 1995.

By nie zostali sami, materiały z sesji naukowych organizowanych z okazji Światowego Dnia Chorych pod redakcją dra K. Szafaty, Warszawa 1995.

Światło nadziei, materiały z sesji naukowych organizowanych z okazji Światowego Dnia Chorego, Warszawa 2000.

4. Wybrani goście Konwersatorium:

ks. bp prof. Bronisław Dembowski (Włocławek), ks. bp prof. Jan Chrapek (ATK), ks. bp Michel Dubost (Francja), o. prof. Mieczysław A. Krąpiec (KUL), o. prof. Jacek Salij (ATK), prof. Janusz Piekarczyk (Rektor AM), prof. Tomasz Dybowski (UW), prof. Tadeusz Chruściel (prezes NRL), prof. Tadeusz Chłap (Komisji Etyki NRL), ks. prof. Jan Łach (Rektor ATK), prof. Jan Nielubowicz (AM), prof. Stefan Kruś (AM), prof. Krystyna Ostrowska (ATK), prof. Mieczysław Gogacz (ATK), prof. Tadeusz Tołłoczko (Rektor AM), prof. Aleksander Wasutyński (AM), prof. Aleksander Dubrzyński (AM), ks. prof. Zbigniew Sareło (ATK), ks. prof. Bernard Hałaczek (ATK), ks. prof. Kazimierz Kloskowski (ATK), ks. dr Jan Krokos (ATK), ks. dr Andrzej Dziuba (ATK), prof. Andrzej Stelmachowski (ATK), ks. dr Andrzej Santorski (WMSD), doc. dr hab. Krystyna Osińska (Konwersatorium), dr Hanna Goszczyńska-Cerańska (IMiDz), dr Ewa Tomaszewska, dr Jacek Piątkiewicz (NRL), dr Luba Szawdyn (UW), dr Irena Kornatowska (Centrum Neuropsychiatrii), dr Elżbieta Domarecka (WSP), dr Józef Placha (ATK), ks. prof. Jan Kobielus (ATK), prof. Patrick de Laubier (Szwajcaria), dr François Ruegg (Szwajcaria), dr Giovanna Brianti (Szwajcaria), dr Jean-Marie Fèvre (Francja), dr Ernest Hantz (Madagaskar), prof. Alina Saulaskiene (Litwa), dr Pierre Baconier (Szwajcaria), prof. Jean-Marie Mayer (Francja), dr Nicolas Buttet (Szwajcaria), prof. Jean Ughetto (Francja), dr Angele Cepenaitė (Litwa), dr Sergiusz Wdowenko (Ukraina), dr Sorin Salajan (Rumunia), Andre Récipon (Francja), dr Alain d'Alañon (Francja), dr Konrad Clément (Szwajcaria), dr Nicolas

Buttet (Szwajcaria), br dr Bruno Marie (Francja), br Ferdinand Davoine (Francja), prof. Marie Réthore (Academie Francaise).

IZABELLA ANDRZEJUK

**SPRAWOZDANIE Z XLIV TYGODNIA FILOZOFICZNEGO
PT. CZŁOWIEK WOBEC PIĘKNA**

Zgodnie z corocznym zwyczajem Koło Filozoficzne Studentów KUL zorganizowało Tydzień Filozoficzny. Było to już 44 spotkanie tego rodzaju. Tydzień Filozoficzny odbył się w dniach od 25 do 28 lutego 2002 r. Temat Tygodnia: *Człowiek wobec piękna* miał pogłębić wiadomości uczestników z zakresu estetyki, gdyż obecnie, zagadnienie to nie jest zbyt często poruszane w filozofii. Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego reprezentowała ponad setka studentów (studiów dziennych i zaocznych) oraz kilku wykładowców (opiekunem naszych studentów był dr Andrzej Nowik z Katedry Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej).

Pierwszy dzień Tygodnia Filozoficznego rozpoczął się Mszą Świętą, po której nastąpiło uroczyste otwarcie Tygodnia przez władze KUL reprezentowane przez panią prorektor Agnieszkę Kijewską oraz przez zarząd Koła w osobie prezesa – Piotra Kornagi. Pani Rektor przypomniała wieloletnią, chlubną tradycję z jaką wiąże się działalność Koła Filozoficznego Studentów KUL oraz zwróciła uwagę na niebagatelną rolę tej organizacji w kształtowaniu się samodzielnego myślenia wielu pokoleń studentów.

Jako pierwszy prelegent wystąpił o. prof. Mieczysław Albert Krąpiec. W swoim wykładzie zatytułowanym *Człowiek wobec piękna* przypomniał różne definicje piękna, które filozofowie formułowali na przestrzeni wieków. Wśród przytoczonych przez prelegenta autorytetów znaleźli się:

1. Pitagorejczycy, rozumiejący piękno jako harmonię i proporcję wyrażającą się w liczbie.
2. Płaton, uznający piękno zmysłowe tylko za odbitkę prawdziwego Piękna jednego i samego w sobie, które zarazem utożsamia się z dobrem.